

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР
ФЕДЕРАЦІЯ АУДИТОРІВ, БУХГАЛТЕРІВ І ФІНАНСИСТІВ АПК УКРАЇНИ
ННЦ «ІНСТИТУТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ» НААН УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ЕКСПЕРТНО-
КРИМІНАЛІСТИЧНИЙ ЦЕНТР МВС УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ НАЦІОНАЛЬНОГО І СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА
ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ БРАГАНСИ
ВИЩА ШКОЛА БЕЗПЕКИ В ПОЗНАНІ
БРЕСТСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ ТУРИЗМУ, ПІДПРИЄМНИЦТВА І СЕРВІСУ**

3 жовтня 2020 року, м. Луцьк

**ОБЛІК, АНАЛІЗ І АУДИТ:
ВИКЛИКИ ІНСТИТУЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ**

Тези доповідей VII Міжнародної науково-практичної конференції

**ACCOUNTING, ANALYSIS AND AUDIT:
CHALLENGES OF INSTITUTIONAL ECONOMICS**

Abstracts of the VII International Scientific Conference

**УЧЕТ, АНАЛИЗ И АУДИТ:
ВЫЗОВЫ ИНСТИТУЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ**

Тезисы докладов VII Международной научно-практической
конференции

Випуск 7

Інформаційно-видавничий відділ Луцького НТУ
Луцьк – 2020

УДК 657: 657.1

Облік, аналіз і аудит: виклики інституціональної економіки: тези доповідей VII Міжнародної науково-практичної конференції «Облік, аналіз і аудит: виклики інституціональної економіки» (м. Луцьк, 3 жовтня 2020 року). Луцьк: ІВВ Луцького НТУ, 2020. 128 с.

*Рекомендовано до друку
Науково-технічною радою Луцького національного технічного університету,
протокол № 4 від 24.10.2020 р.*

Редакційна колегія: головний редактор – к.е.н., доцент Чудовець В.В. (Україна); **відп. редактори** – д.е.н., професор Голян В.А. (Україна); д.т.н., професор Андрущак І.Є. (Україна); д-р, професор Башева С.А. (Болгарія); д-р Гжегож Зайонц (Польща); д-р, професор Луїс Фролен Рібейро (Португалія); к.е.н., доцент Бабіч І.І. (Україна); к.е.н., доцент Бродська І.І. (Україна); к.е.н., доцент Гаврилюк О.О. (Україна); к.е.н., доцент Голячук Н.В. (Україна); к.е.н., доцент Жураковська І.В. (Україна); к.е.н., доцент Зеленко С.В. (Україна); к.е.н., доцент Кивачук В.С. (Білорусь); к.е.н., доцент Московчук А.Т. (Україна); к.е.н., доцент Нагірська К.Є. (Україна); к.е.н., доцент Нужна О.А. (Україна); к.е.н., доцент Писаренко Т.М. (Україна); к.е.н., доцент Савош Л.В. (Україна); к.е.н., доцент Сидоренко Р.В. (Україна); к.е.н., доцент Талах В.І. (Україна); к.е.н., доцент Талах Т.А. (Україна); к.е.н., доцент Ткачук І.М. (Україна); к.е.н., доцент Тлучкевич Н.В. (Україна); к.е.н., доцент Шаріпов Д.Г. (Таджикистан).

У збірнику представлено тези доповідей VII Міжнародної науково-практичної конференції «Облік, аналіз і аудит: виклики інституціональної економіки», яка була організована і проведена кафедрою обліку і аудиту факультету фінансів, обліку, лінгвістики та права Луцького національного технічного університету 3 жовтня 2020 року. Результати наукових досліджень можуть бути використані для подальших наукових пошуків та формування нових наукових ідей.

Тези доповідей представлені в авторській редакції. Автор несе повну відповідальність за зміст поданих тез, додержання норм авторського права та достовірність наведених даних.

© Автори тез, 2020
© Луцький НТУ, 2020

ЗМІСТ

Бондарук Х.В. Економічна сутність і природа активів підприємства як економічної категорії	7
Волинчук Ю.В. Сучасні логістичні рішення в ритейлі (на прикладі мережі «АТБ-МАРКЕТ»)	10
Гевлич Л.Л., Цибулько А.О. Використання міжнародних стандартів аудиту при організації внутрішнього контролю запасів	13
Глущенко О.В. Особливості обліку оплати праці в сучасних умовах та шляхи його вдосконалення	16
Гольченко Л.В. Необоротні активи як облікова категорія: проблеми трактування	18
Голячук Н.В. Застосування комп'ютерних технологій в навчальному процесі	20
Грабова І.Д. Управлінський облік в системі рахунків	22
Грибовська Ю.М. Визнання доходу за договорами з клієнтами відповідно до МСФЗ 15	24
Грибовська Ю.М., Ходаківська Л.О. Звіт про управління: порядок формування та подання	27
Дубініна М.В., Чебан Ю.Ю. Працевлаштування та звільнення жінок: трудові пільги та гарантії	30
Єрмолаєва М.В., Гелей І.В. Звітність за нарахованою орендною платою за земельні паї	32
Єрмолаєва М.В., Злепко І.Р. Облікові та правові аспекти документування придбання матеріальних цінностей у постачальників	34

Жеребило І.В. Характеристика ринку праці в аспекті моніторингу трудової міграції	36
Зеленко С.В., Зеленко О.М. Проблеми управління та їх вирішення в діяльності сільськогосподарських підприємств	39
Кравченко О.В., Бойко Г.Г. Обліку доходів і витрат від обмінних операцій в бюджетних установах	41
Кравченко О.В., Бурнос Я.В. Стратегічний облік в управлінні підприємством	44
Медведовський Д.Г. Глобальні проблеми імплементації цифрових процесів в Україні	46
Мельник К.П. Особливості розвитку національної системи аудиту	48
Московчук А.Т., Семенюк Н.М. Сучасні технології в організації обліку витрат у рослинництві	51
Новак У.П., Падюка М.В. Особливості інформаційного забезпечення судово-бухгалтерської експертизи	54
Нужна О.А. Усвідомлення етичних аспектів професійної діяльності майбутніми фахівцями з обліку і оподаткування	57
Овчарова Н.В., Мартишко М.С. Проблемні аспекти обліково-аналітичного забезпечення в управлінні підприємством	60
Пилипенко К.А. Порядок визнання основних засобів для цілей обліку	63
Подолянчук О.А. Дискусійні питання обліку електронних грошей	67
Пономаренко О.Г., Демочко Ж.Ю. Дисципліна розрахунків за податком на доходи фізичних осіб: індикатори ризику	70
Пономаренко О.Г., Співак І.О. Стан та методи контролю дотримання касової дисципліни	73

Пономаренко О.Г., Тютюнник М.С., Горват Є.Б. Вплив податкових різниць на розмір фінансового результату діяльності підприємства	77
Псьота В.О. Бухгалтер майбутнього: нові вимоги до професійних навичок у сучасних умовах	81
Разуваева К.В., Ошканова Д.А. Аудиторские процедуры, применяемые к коррупционным финансовым операциям	83
Риковська Л.О. Професійна етика бухгалтера в контексті сучасних вимог	87
Садовська І.Б., Нагірська К.Є. Звітність за сегментами: ризик орієнтований підхід у формуванні професійного судження	89
Серединський В.В., Мочеброда О.А. Бухгалтерський облік як професійна діяльність	91
Серженік Я.С. Проблематика податку на прибуток як економічної категорії	94
Сидоренко Р.В., Муляр В.О. Основні засоби у лісогосподарських підприємствах: поточний стан	97
Сирцева С.В., Пісоченко Т.С. Особливості обліку заготівлі та списання кормів у бюджетних установах	99
Скорнякова Ю.Б., Юдіна Д.О. Основні елементи організації обліку витрат на виробництво та формування собівартості продукції	102
Талах Т.А. Фінансові ресурси підприємства як об'єкт економічного аналізу	105
Ткачук І.М. Основні аспекти державного внутрішнього фінансового контролю	108
Тлукевич Н.В. Облікові аспекти формування показників звітності сільськогосподарських підприємств	110

Чудовець В.В. Практичні проблеми судово-бухгалтерської експертизи	113
Шешукова Т.Г., Теймурова А.Р. Предпосылки возникновения понятия комплексной безопасности предприятия в условиях глобализации	115
Yaneva M.Z. Analysis of the Trust in Cryptocurrencies on the Territory of the Republic of Bulgaria	118
Яцко М.В. Особенности обліково-аналітичного забезпечення підприємств відновлювальних джерел енергії (ВДЕ)	123

менеджменту й обліку. Ці характеристики змінюються під впливом чинників, зумовлюючи необхідність зміни організаційних підходів.

Література

1. Голов С. Ф. Управлінський облік : підручник. 4-те вид. К.: Лібра, 2008. 704 с.
2. Лишилєнко О. В. Бухгалтерський управлінський облік : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2004. 254 с.
3. Чумаченко М.Г. Управлінський облік потребує підтримки. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2003. № 5. С. 3-7.

УКД 657

Грибовська Ю.М., к.е.н., доцент
Полтавська державна аграрна академія

ВИЗНАННЯ ДОХОДУ ЗА ДОГОВОРАМИ З КЛІЄНТАМИ ВІДПОВІДНО ДО МСФЗ 15

Міжнародний стандарт фінансової звітності 15 «Дохід від договорів з клієнтами» (далі – МСФЗ 15) найсуттєвіший вплив має на підприємства, які укладають довгострокові контракти, мають договори з декількома компонентами (багатокомпонентні угоди), застосовують складні програми лояльності тощо.

Упровадження МСФЗ 15 в облікову практику зумовило зміну концепції доходу на концепцію контролю, застосування п'ятикрокової моделі визнання доходу (виручки), перегляд підходів до оцінки виручки, появу механізму модифікації договорів, виникнення нових об'єктів обліку – контрактні активи й контрактні зобов'язання, капіталізовані витрати на укладання та виконання контракту.

За концепцією доходу виручку визнавали при передачі ризиків і вигід, пов'язаних із предметом угоди, а за концепцією контролю – визнають при передачі контролю над товаром або послугою.

Під контролем над активом МСФЗ 15 розуміє здатність підприємства керувати використанням активу та отримувати практично всю решту вигід від нього, а також спроможність обмежити іншим підприємствам доступ до використання активу та отримання вигід від нього [1].

Наприклад, виконавець здійснює будівництво об'єкта на замовлення, об'єкт будують на земельній ділянці замовника. По мірі будівництва певні ризики залишаються за виконавцем, але контроль за побудованою частиною об'єкта поетапно передається замовнику, який може реалізувати вище окреслені права, які обумовлюють наявність контролю у замовника.

Модель визнання виручки є п'ятикроковою. Визнання виручки відбувається або на дату, або протягом певного періоду, але цьому передують 4 умови, виконання яких дозволяє визнати виручку. Такими умовами є:

- 1) ідентифікація контракту як об'єкта обліку;
- 2) ідентифікація в контракті обов'язків до виконання;
- 3) визначення ціни угоди;
- 4) розподіл ціни угоди між обов'язками до виконання.

Розглянемо ключові аспекти кожної передумови визнання виручки.

Контракт з клієнтом ідентифікують незалежно від форми його укладання (усно, письмово або у вигляді публічної оферти). Головне, він повинен містити чітко визначені юридично закріплені права і обов'язки сторін. Важливими передумовами ідентифікації контракту є також його комерційний характер та існування високої ймовірності отримання очікуваної компенсації.

Наприклад, підприємство уклало з покупцем контракт на придбання товару, умовами якого передбачено, що покупець має право придбати товар з асортименту, що буде в наявності на дату звернення, за ціною, що вказана в прайсі. Такий контракт не є ідентифікованим із точки зору МСФЗ 15, бо не встановлює юридично закріплених прав і обов'язків. На дату звернення, коли буде визначено обсяг придбаного товару і його ціна, такий контракт буде ідентифікований для цілей визнання виручки зі всіма умовами, що містилися в ньому.

Ідентифікація в контракті обов'язків до виконання — це компоненти предмета договору. Наприклад, автосалон реалізує автомобілі і з метою підвищення лояльності покупців надає бонус у вигляді безоплатного першого гарантійного огляду. «Безоплатний» бонус є безоплатним лише з точки зору маркетингових заходів, а по суті автосалон поступається часткою свого прибутку, який би він мав у результаті продажу автомобіля. Водночас автосалон бере на себе,

крім обов'язку передати автомобіль покупцю, ще й обов'язок за власний рахунок здійснити гарантійний огляд, за який він вже сплатив кошти при придбанні автомобіля. Відповідно, розглянута угода буде містити два обов'язки до виконання.

Наступний крок на шляху до визнання виручки МСФЗ 15 передбачає визначення ціни угоди (операції), яка може бути як фіксованою, так і змінною. Під ціною операції МСФЗ 15 розуміє суму компенсації, яку підприємство очікує отримати в обмін на передачу клієнтові обіцяних товарів або послуг, за винятком сум, зібраних від імені третіх осіб (деяких податків на продаж) [1].

Наприклад, підприємство укладає угоду, згідно з якою надає послуги з перевезення певного вантажу, а покупець зобов'язаний відшкодувати вартість зберігання цього вантажу на шляху перевезення (при укладанні угоди сума відшкодування не може бути достовірно визначена). Підприємство-продавець за умовами угоди отримує рахунки за зберігання вантажу та перевиставляє їх покупцю. Сума, отримана в результаті виконання угоди продавцем, включатиме також і суми, які він отримав від імені третіх осіб, і такі суми слід визнавати як кредиторську заборгованість, а не виручку від надання послуг із перевезення.

Якщо ціна угоди є змінною, МСФЗ 15 встановлює додаткові вимоги щодо її визначення. Ціна угоди може бути змінною за умови надання знижок, дисконтів, відшкодувань, набраних балів, цінкових поступок, стимулів, бонусів за результатами роботи, штрафів тощо, або право підприємства на компенсацію залежить від настання або ненастання певної майбутньої події.

Наприклад, підприємство укладає угоду на розробку програмного забезпечення, а умовами угоди передбачено, що при закінченні розробки в строк, зазначений у контракті, виконавець отримає певну суму, а якщо розробка буде закінчена раніше – виконавець отримає бонус (+ 20 % до договірної вартості), а якщо пізніше – виконавець недоотримає 20 % від договірної вартості. Така угода містить змінну компенсацію, тому виручку потрібно визнавати виходячи або з очікуваної, або з найімовірнішої суми компенсації.

Останній крок перед визнанням виручки – це розподіл ціни між обов'язками до виконання. Розподіл ціни угоди пріоритетно треба здійснювати пропорційно на основі окремо взятих цін продажу, тобто цін, за якими підприємство здійснило б відокремлений продаж.

Наприклад, підприємство оголошує акцію – при придбанні товару А товар Б можна придбати протягом протягом 3 місяців за 1 грн. У такому випадку підприємству необхідно розраховувати вартість «звичайного пакету А + Б» і розподілити вартість «маркетингового пакету А + Б (1 гривня)» на кожний товар відповідно до визначеної питомої ваги.

У результаті розрахунку ціна товару А буде меншою, ніж відокремлена ціна продажу (оскільки на нього віднесено частину знижки, наданої на товар Б), а вартість товару Б буде більшою, ніж 1 гривня, але меншою, ніж відокремлена ціна продажу цього товару. Тобто знижку розподіляють пропорційно на кожний товар в пакеті.

Якщо відокремлені ціни продажу недоступні, застосовують запропоновані ціни.

Література

1. Міжнародний стандарт фінансової звітності 15 «Дохід від договорів з клієнтами». URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення 29.09.2020).

УКД 657

Грибовська Ю.М., к.е.н., доцент,
Ходаківська Л.О., к.е.н., доцент
Полтавська державна аграрна академія

ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ: ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ТА ПОДАННЯ

Починаючи з 1 січня 2018 р. до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV додано норму, згідно якої запроваджено подання великими та середніми підприємствами разом із фінансовою звітністю звіту про управління [4]. Великим підприємствам, середня кількість працівників яких на дату складання річної фінансової звітності перевищує критерій у 500 працівників, рекомендується включати у звіт про управління нефінансові показники діяльності, що містять інформацію щодо впливу його діяльності, зокрема на навколишнє середовище, довкілля, соціальні питання, у тому числі питання соціального захисту працівників підприємства, поваги прав людини, боротьби з корупцією та хабарництвом, а саме:

Відповідальний за випуск:

Чудовець В.В.

Комп'ютерна верстка:

Риковська Л.О.

Інформаційно-видавничий відділ
Луцького національного технічного університету
43018, м. Луцьк, вул. Львівська, 75

Друк – ІВВ Луцького НТУ
Свідоцтво Держтелерадіо України ДК № 4123 від 28.09.2011 р.